

PERGALĖ

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATU TARYBOS ORGANAS

Zarasai | 1955 m. birželio mėn. 10 d. | Penktadienis

Nr. 68(1186)

Kaina 15 kap.

Pavyzdingai pasirengti šienapiūtei ir derliaus nuémimui

Dar vyksta séjos darbai. Bet geras šeimininkas jau dabar rūpinasi pasirengimui šienapiūtei ir derliaus nuémimui.

Šie darbai reikalauja didelio įtempimo ir organizuotumo, todėl jiems reikia iš anksto ypatingai kruopščiai pasiruošti, kad būtų užtikrintas derliaus nuémimas trumpliausiui laiku ir be nuostolių.

Nors daug darbo kolūkiuose, bet visur galima surasti žmonių, kurie jau dabar ruoštū inventorių šienapiūtei ir derliaus nuémimui. Negalima užmiršti praėjusių metų kartaus patyrimo, kada dėl blogo pasiruošimo daugelyje kolūkių buvo suvėlinta šienapiūte ir derliaus nuémimas, kas padarė kolūkiams didelius nuostolius.

Pavasaris šiemet lietingas, todėl pievos minkštios, o kai kurios net patliūsios. Tai reikalauja jas apsaugoti nuo mindžiojimo. Vis dėlto daugelio kolūkių, kaip "Tarybų Lietuvos", Julijos Žemaitės vardo, "Bolševiko", pievose pamatysi besiganančius ir kolūkio, ir kolūkiečių gyvullius.

Jau dabar reikia pasirūpinti, kaip bus šienas džiovinamas ir kur kraunamas. Džiovinimui kiekvienas kolūkis turi paruošti pakankamą kiekį žalginių. Juose džiovinamas šienas ne tik nenuenkčia nuo lietaus, bet ir giedriam orui esant išsaugo daugiau vertingų medžiagų, negu džiovinamas ant žemės. Reikia nedelsiant pradėti daržinių ir pašiūrių šienui sukranti remontą—išvalyti, uždengti stogus, sutvarkyti šienas, ižrengti durų užraktus.

Kiekvienam kolūkyje reikia paruošti darbui visas piaunamasių. Jau dabar reikia pasirūpinti atsarginėmis dalimis piaunamosioms, teptalu. Daugelyje pievų šienavimas mašinomis negalimas, todėl reikia paruošti pakankamai dalgių, rankinius ir arklinius grėblius.

Mechanizatorių uždarbis

UŽVENTIS, birželio 7 d. (ELTA). Šaukėnų MTS mechanizatoriams išmokamas atlyginimas už gegužės mėnesį. Darbo pirmūnui antrosios traktorinės brigados traktorių ninkui drg. Kazlauskui per mėnesį priskaityta 2100 rublių. Vienuoliktosios traktorinės

brigados traktorininko drg. Gvozdo mėnesinis uždarbis

—1800 rublių. Po 1800-1900

rublių gauna traktorinių bri-

gadų brigadininkai drg. drg.

Zajauskas ir Tokarskis. Daugeliui mechanizatorių pri-

skaityta po 1100—1200 rub-

lių.

Tarybų Sajungos Vyriausybės delegacijos viešėjimas Bulgarijos Liaudies Respublikoje ir Rumunijos Liaudies Respublikoje

Tarybų Sajungos Vyriausybės delegacija, kurią sudarė drg. drg. N. S. Chruščiov, N. A. Bulganinas ir A. I. Mikojanas, grīždama iš Belgrado į Tėvynę, Bulgarijos vyriausybės ir Bulgarijos Komunistų partijos CK pakviesta, o taip pat Rumunijos vyriausybės ir Rumunijos Darbininkų partijos CK pakviesta, aplankė su oficialiu draugišku vizitu Sofiją ir Bokarešta.

Karštai, su ypatingu pakilimui bulgarų ir rumunu tautos sutiko draugus N. S. Chruščiovą, N. A. Bulganiną, A. I. Mikojaną.

Sofijoje įvykė TSRS Vyriausybės delegacijos ir Bulgarijos Liaudies Respublikos Vyriausybės nuomonės pasikeitimais tarptautinės padėties ir taikos reikalo susitirpinimo klausimais išryškino abiejų šalių visišką tos padėties supratimo ir vertinimo vieningumą. Paaiškėjo visiška pažiūrų vienybė draugiško bendradarbiavimo tiek tarp TSRS ir Jugoslavijos, tiek ir tarp Bulgarijos ir Ju-

goslavijos nustatymo klausimais. Tarybų Sajungos ir Bulgarijos draugiškas bendradarbiavimas su Jugoslavijs, kaip buvo konstatuota per derybas Sofijoje, padės gerinti Bulgarijos, o taip pat Tarybų Sajungos santykius su tokiomis joms kaimyninėmis šalimis, kaip Graikija ir Turkija.

Bukarešte Tarybų Sajungos Vyriausybės delegacija taip pat turėjo susitikimus ir plačiai pasikeitė nuomonėmis su Rumunijos Liaudies Respublikos vadovaujančiais veikėjais ir su atvykusiais ten Vengrijos Liaudies Respublikos bei Čekoslovakijos Respublikos vadovaujančiais veikėjais. Tarybų Sajungos Vyriausybės delegacija painiformavo juos apie derybų eigą Jugoslavijoje. Bukarešte atvirai pasikeitus nuomonėmis, buvo konstatuotas visiškas vieningumas su Rumunijos, Vengrijos ir Čekoslovakijos vadovaujančiais veikėjais vienais tarptautiniais klausimais, tarp TSRS ir Jugoslavijos, tiek i Maskvą (likę Tarybų Sajungos Vyriausybės delegacijos narai, kurie dalyvavo Belgrado derybose, grįžo į Maskvą anksčiau).

nimas ta proga, kad tarp TSRS ir Jugoslavijos pasiekės draugiškas bendradarbiavimas. Rumunijos, Vengrijos ir Čekoslovakijos vadovaujančieji veikėjai, sveikindami tarp TSRS ir Jugoslavijos pasiekta susitarimą, išreiškė savo tuo, kad tarp jų šalių ir Jugoslavijos bus pasiekta draugiškas bendradarbiavimas taikos ir socializmo reikalo tolesnio stiprinimo interesais.

Birželio 5 d. Tarybų Sajungos Vyriausybės delegacija šios sudėties: TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo narys ir TSKP CK pirmasis sekretorius N. S. Chruščiovas (delegacijos vadovas), TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkas N. A. Bulganinas, TSRS Ministrų Tarybos Pirmininko Pirmasis vaduotojas A. I. Mikojanas grįžo į Maskvą (likę Tarybų Sajungos Vyriausybės delegacijos narai, kurie dalyvavo Belgrado derybose, grįžo į Maskvą anksčiau).

(TASS-ELTA).

Visasajunginė žemės ūkio paroda atnaujino darbą

Birželio 5 d. atnaujino vaidmuo, kurį vaidina mašinų-traktorių stotys kaip le-

siamama jėga organizuojant kolūkinę gamybą.

Kolūkių, MTS ir tarybinų ūkių priešakinis patyrimas, su-

kauptas auginančių bulves, dar-

žoves, cukrinis runkeliai,

linus, kanapes ir daugelį kitų

kultūrų, nušviestas atskirų žemės ūkio šakų paviljonuose.

Plačiau, negu pernai, toliau

sako drg. Cicinas, parodyti

pasiekimai gyvulininkystės

srityje. Lankytųjai galės iš-

studijuoti pažangiuosius dar-

bo metodus, kuriuos naudoja

aukšto gyvulių produktyvumo

meistrai.

Tarybinė pramonė aprūpi-

na kaimo darbo žmones ga-

linga technika. "Žemės ūkio

mechanizavimo ir elektrifi-

kavimo" paviljone, tipinėje

MTS sodyboje ir atviros

aikštelėse eksponuojama daugiau kaip 1.400 jvairių maši-

nų tipų, tame tarpe 260 nau-

jų tipų.

1955 metų parodoje apsi-

lankys su Parodos vyriausio-

jo komiteto kelialapiais daugiau kaip 350 tūkstančių žem-

ės ūkio darbuotojų iš visų

Tarybų Sajungos rajonų,

sričių, kraštų ir respublikų.

Pirmieji 10 tūkstančių eks-

kursantų jau atvyko.

Cia apsilankys ir daug sve-

čių iš užsienio šalių.

Vyriausiojo komiteto pa-

vestas, drg. Benediktovas

skelbia, kad 1955 metų Vi-

sasajunginė žemės ūkio pa-

rodo atidaryta, ir kviečia

svečius pradėti apžiūrinėti

paviljonus.

Ties pagrindiniu paviljonu

Tarybų Sajungos valstybiniu

Himno garsams aidint, pakyla

TSRS vėliava. Ties pavil-

jonais suplevėsuoją sąjunginių

respublikų vėliavos. Aukštai

ištryško krištolinės fontano

čiurkšlės.

Visapus išskai parodytas tas

vaidmuo, kurį vaidina mašinų-traktorių stotys kaip le-

siamama jėga organizuojant kolūkinę gamybą.

Kolūkių, MTS ir tarybinų ūkių priešakinis patyrimas, su-

kauptas auginančių bulves, dar-

žoves, cukrinis runkeliai,

linus, kanapes ir daugelį kitų

kultūrų, nušviestas atskirų žemės ūkio šakų paviljonuose.

Plačiau, negu pernai, toliau

sako drg. Cicinas, parodyti

pasiekimai gyvulininkystės

srityje. Lankytųjai galės iš-

studijuoti pažangiuosius dar-

bo metodus, kuriuos naudoja

aukšto gyvulių produktyvumo

meistrai.

Tarybinė pramonė aprūpi-

na kaimo darbo žmones ga-

linga technika. "Žemės ūkio

mechanizavimo ir elektrifi-

kavimo" paviljone, tipinėje

MTS sodyboje ir atviros

aikštelėse eksponuojama daugiau kaip 1.400 jvairių maši-

nų tipų, tame tarpe 260 nau-

jų tipų.

1955 metų parodoje apsi-

lankys su Parodos vyriausio-

jo komiteto kelialapiais daugiau kaip 350 tūkstančių žem-

ės ūkio darbuotojų iš visų

Tarybų Sajungos rajonų,

sričių, kraštų ir respublikų.

Pirmieji 10 tūkstančių eks-

kursantų jau atvyko.

Cia apsilankys ir daug sve-

čių iš užsienio šalių.

Vyriausiojo komiteto pa-

vestas, drg. Benediktovas

skelbia, kad 1955 metų Vi-

sasajunginė žemės ūkio pa-

rodo atidaryta, ir kviečia

svečius pradėti apžiūrinėti

paviljonus.

Ties pagrindiniu paviljonu

Tarybų Sajungos valstybiniu

Himno garsams aidint, pakyla

TSRS vėliava. Ties pavil-

jonais suplevėsuoją sąjunginių

Kaip mes kovojame už sieninės spaudos veiksmingumą

Bikėnų klubas-skaitykla išleidžia sieninių laikraštį ir kovos lapelius artimesnėse „Tarybų Lietuvos“ - kolūkio brigadose. Tam darbui vykdyti pas mus yra išskirta redkolegijos: 6 žmonių – sienalaikraščiu ir 3 žmonių – kovos lapeliams.

Redkolegijos dirba pagal iš anksto numatyta planą. Tai labai padeda įvairinant sienalaikraščio medžiagą ir, kas svarbiausia, išryškinant pagrindinius klausimus. Žinoma, tiesioginio kritikos poveikio nevisada susilaikiame. Tokiu atveju redkolegija kreipiasi į kolūkio valdybą ar apylinkės Tarybą, kad imtųsi priemonių prieš kolūkinės drausmės. Žemės ūkio artelės įstatyti laužytojus. Tokia priemonė beveik visada duoda rezultatus.

Štai paskutiniajame sienalaikraščio numeryje buvo iškritikuoti nedrausmingi kolūkiečiai S. Samochvalovas ir A. Fiodorovas. Jie, pamatę save sienalaikraštyje, išišeidė ir pareiškė visai neisią į darbą. Mes kreipėmės į kolūkio valdybą, kad prieš savivaliautojus būtų imtasi griežtų priemonių. Kolūkio valdyba prižadėjo artimiausiai posėdyje juos apsvartsytis.

Tiesa, nemaža buvo kritinių straipsnių, kurie netnešė jokios naudos. Kaip vėliau pamatėme, tie straipsnėliai buvo parašyti ne kritiskai, o glostančiai, užtušojant trūkumus. Štai ir nėra naudos. Ateityje stengsimės, kad tiek sienalaikraštyje, tiek kovos lapeliuose medžiaga būtų kovinga, griežta būtų kovoja prieš kolūkinės drausmės pažidėjus, ne glostant juos, o parodant visiems, kokią žalą daro šie žmonės visam kolūkiui. Klaidų ir trūkumų užtušavimas sumenkina visą sieninės spaudos darbą.

Sieninė spauda, sustiprinusi veiksmingumą, padės „Tarybų Lietuvos“ kolūkiui greičiau likviduoti trūkumus. A. Juodvalkis

Bikėnų klubo-skaityklos vedėjas

tai kritikuojamas už sėjos vilkinimą. Kritika padėjo. Trečioje brigadoje sėjos darbai paspartėjo.

Padėjo kritika ir statybos brigadai, kuri jau kelintus metus negali užbaigti kolūkio klubo. Dabar klubo statyba sparčiai vyksta.

Žinoma, tiesioginio kritikos poveikio nevisada susilaikiame. Tokiu atveju redkolegija kreipiasi į kolūkio valdybą ar apylinkės Tarybą, kad imtųsi priemonių prieš kolūkinės drausmės. Žemės ūkio artelės įstatyti laužytojus. Tokia priemonė beveik visada duoda rezultatus.

Štai paskutiniajame sienalaikraščio numeryje buvo iškritikuoti nedrausmingi kolūkiečiai S. Samochvalovas ir A. Fiodorovas. Jie, pamatę save sienalaikraštyje, išišeidė ir pareiškė visai neisią į darbą. Mes kreipėmės į kolūkio valdybą, kad prieš savivaliautojus būtų imtasi griežtų priemonių. Kolūkio valdyba prižadėjo artimiausiai posėdyje juos apsvartsytis.

Tiesa, nemaža buvo kritinių straipsnių, kurie netnešė jokios naudos. Kaip vėliau pamatėme, tie straipsnėliai buvo parašyti ne kritiskai, o glostančiai, užtušojant trūkumus. Štai ir nėra naudos. Ateityje stengsimės, kad tiek sienalaikraštyje, tiek kovos lapeliuose medžiaga būtų kovinga, griežta būtų kovoja prieš kolūkinės drausmės pažidėjus, ne glostant juos, o parodant visiems, kokią žalą daro šie žmonės visam kolūkiui. Klaidų ir trūkumų užtušavimas sumenkina visą sieninės spaudos darbą.

Sieninė spauda, sustiprinusi veiksmingumą, padės „Tarybų Lietuvos“ kolūkiui greičiau likviduoti trūkumus. A. Juodvalkis

Bikėnų klubo-skaityklos vedėjas

Anksčiai šiemet pradėjo darbą Stalino vardo kolūkio daržininkystės grandis, vadovaujama dr. U. Sokolovos. Žemė buvo pagaminta 45.000 durpių-pūdinio puodelių, anksčiai pavasarį inspektuose vešliai sudygė kopūstai, pomidorai, raudonieji burokėliai, agurkai. Daržininkai bando auginti ir kukurūzus sėklai. Kukurūzų daigai jau pasiekė 30 cm aukštį.

Šiuo metu grandies nariai persodina daržoves į daržą. Jau pasodinta 1,5 ha.

Nuotraukoje: daržininkės dr. dr. Ekaterina Bezukladnikova ir Ulita Leonova ima iš inspektų kopūstų dailus.

M. Deičo nuotr.

Ruošiasi rajoninei dainų šventei

Ždanovo vardo kolūkio dirba choro grupė, vadovaujama dr. Micevičiūtės. Jie moka „Kur Nemunas teka“, „Paleisk, téveli, lankon žirgelį“ ir visą eilę kitų dainų. Artimiausiomis dienomis saviveiklininkai numatė surošti koncertą kolūkiečiams. Koncerto programe – dainos ir šokiai iš dainų šventės repertuaroo.

V. Nariūnas

Poilsio vakaras kolūkiečiams

Praėjusį sekmadienį, birželio 5 d., „Pažangos“ kolūkio meninės saviveiklos ratelio nariai, vadovaujami kluboskaityklos vedėjo dr. Miškinio, surengė poilsio vakarą kolūkiečiams.

Saviveiklininkai suvaidino Audronašos dviejų veiksmų pjesę „Netikėtas susitikimas“, dvi pasakėčias „Greitas kiškis“ ir „Žodžiai ir rai-

P. Kirša

Molodečno dainų ir šokių ansamblio gastoře Zarasuose

Šiuo metu birželio 7 d. i Zarasus atsilankė Baltarusijos TSR Molodečno srities dainų ir šokių ansamblis – Baltarusijos TSR literatūros ir meno dekados Maskvoje dalyvis. Daug zarasiečių susirinko į koncertą.

...Pakyla uždanga.. Mišrus ansamblio choros aukštū meiniu lygiu atlieka rusų, baltarusių liaudies dainas, tarybinių kompozitorų kūrinius. Audringų aplodismenų iš žiūrovų susilaikė choras už dainas „Skriskite, balandžiai“, „Senojo veterano daina“ ir „Čekoslovakų maršas“. Ilgai nenutyla plojimai po senovinio rusų valso „Amuro bangos“, kuri choras itin puikiai išpildė.

Neblogiai už choristus pasirodė ir šokėjai. Liaudies šokiai „Jautelis“, „Juročka“ ir „Bulba“ išpildomi gyvai ir linksmai. Atrodo, kad šokėjai neliečia kojomis scenos grindų.

Labai įdomus ir puikiai paruoštas buvo paskutinysis programos numeris. Tai monatažas „Derlius“. Čia dainomis ir šokiais pavaizduojamas baltarusių kolūkiečių gyvenimas, jų kova už derlius.

Tai jau antrasis molodečniečių ansamblio atsilankymas Zarasuose. Reikia pažymeti, kad ansamblis padarė didelę pažangą įvairindamas savo programą, keldamas atlikimo lygi.

Zarasteciai dėkingi molodečniečiams už puikų koncertą.

A. Būga

Trumpa i

Ekspersiją rajono centrą neseniai surengė Stelmužės septynmetės mokyklos mokiniai. Čia jie aplankė plytinę, inkubatorinę stotį, spaustuvę ir MTS. L. Putrimas

Pas Latvijos bekonų auginimo meistrus

Pabaltijys...

Dešimtis kilometrų driekiasi lygūs kolūkiniai laukai. Nuo šalyje nuo kelių, toli vienas nuo kito, stovi vienkiemliai. Vienas laukų kelias stalgių pasisuka į dešinę ir, palikęs ilgasparnį vėjo malūną, veda į naują Elėjos rajono V. I. Lenino vardo kolūkio centrą.

Šios artelės ūkyje svarbiausią vietą užima gyvulininkystė. Praeitais metais bendros kolūkio pajamos siekė 1.928 tūkstančius rublių, tame tarpe iš gyvulininkystės gauta 1.443 tūkstančiai rublių. Kiekvienas kolūkio žemės hektaras davė 1.134 rublius – beveik du su puse kartą daugiau, negu 1950 metais.

Iš kaulininkystės gauta daugiau kaip 600 tūkstančių rublių. Pastaraus metais kaičiai tik ši ūkio šaka sparčiausiai vystosi. Dar

metais kiekvienam 100 hektarų ariamos žemės artelė gavo iš viso tik po 5 centneilius kiaulienos, o 1954 metais – jau po 35 centneilius. Dabar 90 procentų atpenimą prieauglio yra pusbekoniai. Praeitais metais iš 446 kiaulų 330 buvo atpenetos bekonais.

Prieauglio penėjimas, auginant juos bekonais, turi eilę ypatybių. Bekoninės kiaulės privalo turėti ilgą liemenį, tiesią nugarą, gerai išsiuvinčius kumpius, tam tikrą lašinių storį nuo 75 iki 100 kilogramų gyvo svorio. Sultinga ir švelni tokį gyvulinį mėsa, iš paviršiaus, atrodė kaip „marmurinė“. Jitolygiai susisluoksniuoja baltais kietais lašiniams. Šis vertingas produktas mažai pasūdytas ir išrūkytas yra labai skanus ir maistingas ir varotojų labai mėgiamas.

Reikia pažymėti, kad be-

konų gamyba reikalauja žymiai mažiau išlaidų, negu lašinių ir pusiau lašinių kiaulų atpenėjimas. Vienam bekonui auginamo paršelio svorio priaugimo kilogramui, kaip taisyklė, sunaudojama 4,5 pašarinio vieneto, o tokiam pat lašinių ir pusiau lašinių kiaulų svorio priaugimui – nuo 6 iki 8 pašarinio vieneto.

Elėjos rajono Lenino vardo kolūkio gyvulininkystės darbuotojai, apskaičiavę savo galimybes, nusprendė šiaisiai metais nupenėti nemažiau kaip 700 kiaulų iki bekoninio svorio. Tai sudarys kiekvienam 100 hektarų ariamos žemės po 46 centneilius bekoninės mėsos. Tam sudaroma pašarų bazė – plečiami kukurūzų, bulvių, liucernos pasėliai, 50 hektarų užsėjama viķių-avižų mišiniu, kuris yra pigus ir labai geras pašaras aukštostos kokybės bekonui gauti.

Praeitais metais kolūkyje pastatytos dvi gerai įrengtos kiaulidės, įrengta vasaros ga-

nimo stovykla. Viena jų paskirta motininėms kiaulėms, antra – penimoms.

Kiaulų fermoje dirba patyrę gyvulininkystės darbuotojai. Apie jų laimėjimus akivaizdžiai byloja jų darbo rezultatai. Kiaulinkė A. Baumgartene 1954 metais iš kiekvienos motininės kiaulės gavo po 26 paršeliaus; o jos draugės L. Luka ir N. Nakmane išaugino po 60 bekonų ir pasiekė kiekvieno paršelio 600-700 gramų vidutinio paros svorio priaugimo. Už savo darbą jos gavo daug produktų ir pinigų. Vien tik papildomo atlyginimo A. Baumgartene gavo 13 paršeliai, o L. Luka ir N. Nakmane – po 110 kilogramų kiaulienos kiekvienu.

Ruošdami prieaugli atpenėjimui, bekonų gamybos melstrai visų pirmą siekia išauginti sveikus paršeliaus, kurie galėtų suėsti daug pašaro. Bekoniniam penėjimui skirti išauginti sveikus paršeliai, turintieji keturis mėnesius. Šiuo laikotarpiu paršeliai laikomi ne

užvaruose, o garduose. Vašarą gyvulininkystės supenima dobilų, liucernos, viķių-avižų mišiniu, koncentratu, žiemą – daug bulvių ir siloso.

Didelio dėmesio vertas yra veislinės gyvulininkystės „Budskaln“ tarybinio ūkio fermų patyrimas. Šio ūkio bandoe visos motininės kiaulės, kurių prieauglis skirtamas prekinėi produkcių, sukryžiuojamas su stambios juodos veislės reproduktoriais. Tarpveislinė giminystė duoda didelį produktyvumą. Gyvas paršeliai svoris esant dviveisliai sukuržminimui, padidėja žymiai greičiau.

TSKP CK sausio plenumas iškélé didelius ir atsakingus uždavinius toliau vystant žemės ūkį, tame tarpe keliant gyvulininkystę. Latvijos kolūkiečiai, MTS ir tarybinių ūkų darbuotojai stengiasi, kad kiaulų atpenėjimas bekonui taptų masiniu ir kad būtų atkurtą buvusi Latvijos bekonų auginimo meistrių šlovę.

I. Ivertas

Visas jėgas sėjai užbaigt! Užtikrinti pavyzdingą pasėlių priežiūrą!

Ar taip organizuojamas žaliasis konvejeris?

Dar ankstyva šių metų pavasarį Čapajevio vardo kolūkio valdyba, apsvarsčiusi klausimą dėl tolesnio gyvulininkystės išvystymo ir jos produktyvumo pakėlimo, numatė tam visą eilę priemonių, tame skaičiuje ir įvesti žaliąjį konvejerį gyvulių papildomam šerimui ganykliniu metu.

Nuo tos dienos, kai buvo nutarta įvesti kolūkyje žaliąjį konvejerį, praėjo daug laiko. O ką gi kolūkio vadovai nuveikė įgyvendinant šią efektyvią gyvulių produktyvumui pakelti priemonę? Absoliukiai nieko.

Žemė žaliavam konvejeriu dar neparinkta, neruošiama. Nei kolūkio pirminkas drg. Bogomolnikovas, nei agronomas drg. Vaitonis iki šiol nesuradė laiko sudaryti žaliavo konvejerio planą, nežino, kokias kultūras teks sėti, neužtikrintai.

— Iki birželio 10 d. užbaigime svarbesnius pavasario sėjos darbus, o tada sėsime kokjas nors kultūras, gretčiausiai avižu-žirnių mišinių žaliavai masei, — aiškina kolūkio pirminkas drg. Bogomolnikovas. — Per 15 dienų užsėsime žaliavam konvejeriul 160 ha, ir gyvulliams užteks žaliavos masės visai vasari, — priduria vos ne su pasididžiavimu jis.

Tačiau drg. Bogomolnikovas turi suprasti, kad kultūros žaliavam konvejeriul sėjamos ne taip, kaip jis sako: „Per 15 dienų užsėsime 160 ha“, bet periodiškai, taip, kad per visą vasarą gyvulliams būtų žaliavos masės. Pirmieji sėjos terminalai jau praėjo. Kolūkio pirminkas drg. Bogomolnikovas ir agronomas drg. Vaitonis privalo imtis visų priemonių, kad kolūkio gyvulliams ganykliniu periodu būtų užtikrintas papildomas šerimas.

G. Narutis

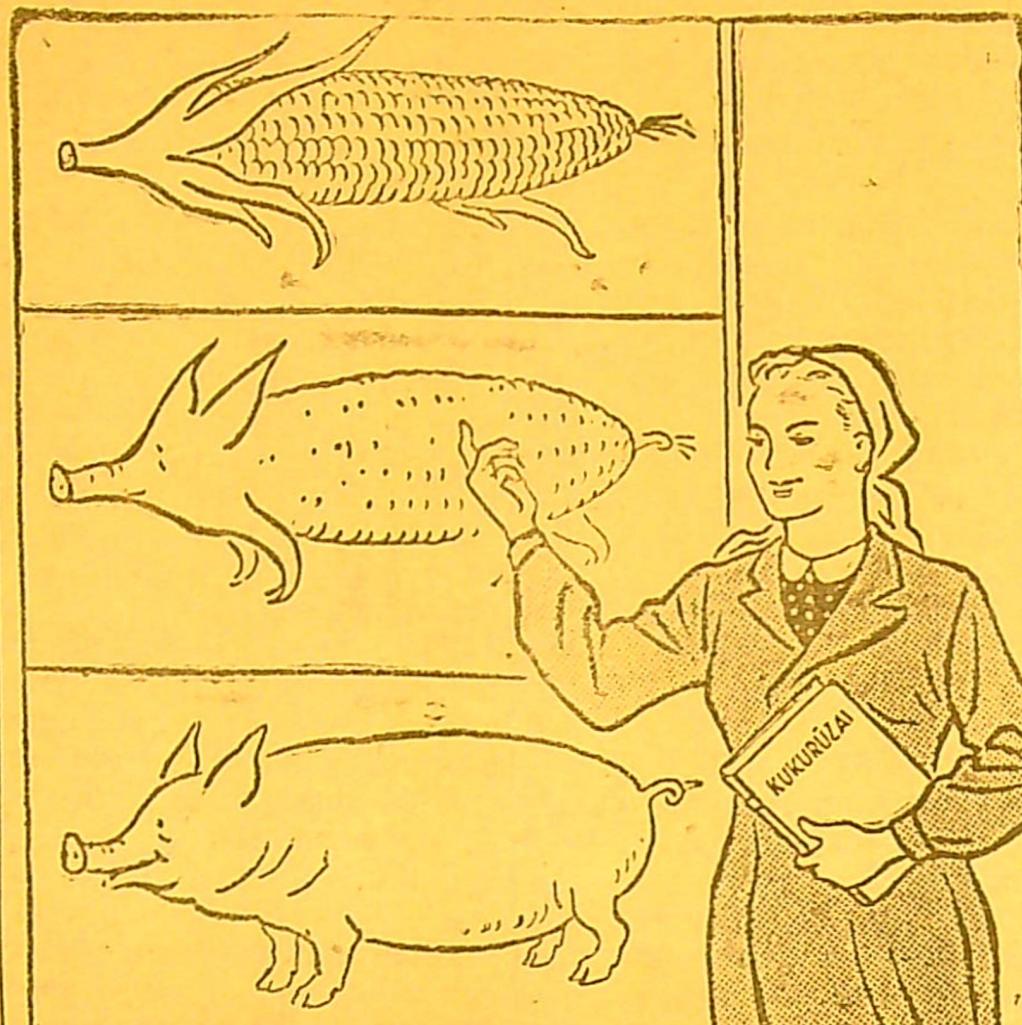
Pirmauja komjaunimo-jaunimo grandys

„Tarybų Lietuvos“ kolūkyje kukurūzų auginimą i savo rankas paėmė komjaunuolai ir jaunimas. 4 komjaunimo-jaunimo grandys įsipareigojo išauginti po 10 hektarų kukurūzų, t. y. viena trečdalį viso kolūkyje numatyto kukurūzų auginimo ploto.

Įsipareigojimus komjaunuolai ir jaunimas remia darbu. Grandys, įsi Jungusios į tarpusavį socialistinį lenktyniavimą, nuolat spartina kukurūzų sėjos tempus. Ketvirtuoji grandis, vadovaujama Onos Sileikiytės, kukurūzų sodinti ma jai priskirtame plothe jau baigė ir dabar padeda sodinti kitoms grandims. Antroje vietoje eina II grandis, padidinus 11 ha kukurūzų. Jaunuolai įsipareigojo artimiausiomis dienomis užbaigti kukurūzų sėją.

L. Predkelis

komjaunimo rajono komiteto instruktoriaus MTS zonai

Jei nori sau gerbūvij tvirtą sukurti,
Padidinti giminio kolūkio turą,
Tu stropiai augink kukurūzus lauko,
Jie grūdų ir siloso gausiai tau duos!

Kodėl „Raudonojo Spalio“ kolūkyje žlugdoma pavasario sėja?

Pavasaris šiais metais velyvas ir todėl lauko darbuose ypatingai reikia branginti kiekvieną valandą ir minutę, išnaudoti visus esamus rezervas ir galimybes greitesniams sėjos įvykdymui. Tačiau „Raudonojo Spalio“ kolūkyje visai nesijaučia. Jau biržello dešimtoji, o kolūkis grūdinii-varpiniai kultūrų pasėjo vos 379 ha, kai planas 767 hektarai, tik 40 procentus išvilkė kukurūzų sėją, nepasėjo dar nė vieno hektaro litų bei bulvių.

Jei anksčiau kolūkio vadovai teisinosi, kad esanti šlapia dirva, ir tik todėl pavasario darbai bei sėja vyksta silpnais tempais, tai dabar, kada dirvos buvo išdžiuvusios ir vietomis net perdžiuvusios, jie vėl surado naujas pasiteisinimus. Kolūkio atsilikimą sėjoje dabar jie motyvuojia jau darbo jėgos trūkumu.

Bet „Raudonojo Spalio“ kolūkio atsilikimo priežastys slepiasi visai ne šlapioje dirvoje arba darbo jėgos trūkume, o tik žemoje kolūkiečių darbo drausmėje, kolūkio valdybos, jos pirminko drg. Kudobos ir laukininkystės brigadų brigadininkų atitrukime bei nusišalinime nuo vadovavimo.

Painkime, pavyzdžiu, pirmajai laukininkystės brigadai vadovaujamą brigadininko drg. Špakausko. Darbo dieja šioje brigadoje, kaip tai syklė, visada prasideda 10-11 val. ryto ir baigiasi 6-7 val. vakaro. Pietų pertrauka taip pat tėsiasi 2-3 valandas. Jau vien iš to galima spręsti, ar gali brigada sėkmingai vykdyti darbus. Be to, trėčia brigados kolūkiečių dalis, galima sakyti, kasdien nedalyvauja kolūkinėje gamyboje. Brigadoje daug darbingų kolūkiečių, kurie per penkis darbo mėnesius išdirbo vos

Kukurūzų pasėliams—gerą priežiūrą

Siekiant išauginti aukštus kukurūzų derlius, dar maža juos laiku ir gerai pasėli, gerai išreisti dirvą. Būtina užtikrinti ir gerą pasėlių priežiūrą.

Pirmoje eilėje būtina užtikrinti pasėlių apsaugą nuo paukščių. Jaunuolius kukurūzų želmenis paukščiai, kaip varnos, kovai, labai mėgsta dėl jų saldumo, todėl nereitai kukurūzų pasėliai nuo jų labai nukenčia, nes paukščiai leidami išrauna daigą su visomis šaknimis. Pirmieji kukurūzų daigai jau pasirodė, todėl apsaugos darbai turi būti pradėti nedelsiant.

Paukščiai mažiau puola kukurūzus, jei jų grūdai buvo beicuoti heksachloranu, nes jo nemalonus prieskonis paukščius atbaido. Reikia pasakyti, kad daugelyje rajono kolūkių, pažeidžiant agrotechrikos tiisikles, buvo sėjama nebelcuotais grūdais, todėl dabar nedelsiant reikia susirūpinti kukurūzų pasėlių apsauga.

Paukščiai daugiausia puola kukurūzus ankstai rytą ir vaikare prieš nusileidžiant saulei. Tokiu metu prie pasėlių būtinai turi būti sargyba. Galima tam išskirti senesnius kolūkiečius, o taip pat ir atostogaujančius jaunesnių klasių moksleivius.

Nebloga kovos priemonė yra baidykles, varnų iškamšos. Tada paukščiai irgi mažiau puola. Tačiau geriausia vis dėlto skirti atsakingus už pasėlių apsaugą žmones.

Kai kukurūzai išleidžia 3-4 lapelius, jų paukščiai nebeliečia. Tada sargyba nebebūtina.

Antras svarbus dalykas – tinkama pasėlių priežiūra. Kukurūzai – kaupiamoji kultūra ir priežiūros atžvilgiu yra labai reiklūs. Itin jie reikalauja, kad dirva būtų puri, nepik'žolėta.

Pirmasis darbas, tai susidariusios žemės paviršiuje pluteles sunaikinimas. Tai atliekama suakėjant dirvą 1-2 eilėmis. Ši priemonė, be to, paspartina kukurūzų dygimą, sunaikina piktžoles.

Antrą kartą kukurūzai akėjami tada, kai jie turi 2-3 lapelius. Akėti geriausiai po pietų, nes tada daigai būna ne tokie trapūs.

Kai kukurūzų eilės jau aiškiai matomas, t. y. kai jie turi 3-4 lapelius, reikia atlikti pirmajį gilių tarpueilių pureninį skersai ir išilgai kvadratų. Purenti galiama traktoriu ar arkliai kultivatoriais su praskėstais noragėliais. Purenimo giliumas turi buti 8-12 cm. Noragėlius reikia nustatyti taip, kad aplink augalą būtų palikta 10-15 cm apsauginė zona – apsaugotos nuo pažeidių augalo šaknys. Apsuginę zoną reikia purenti rankinis kaupukais, išrauti piktžoles. Tas daroma tuoju po tarpueilių purenimo. Be to, tada atliekamas ir pasėlių

retinimas, užsodinamos tuščios vietas. Retinan reikia palikti lizde ne daugiau kaip 2 geriau išsvyčiusius augalus. Retinan reikia ne rauti daugus, o juos prie žemės nugnybtį. Raunačių gali būti pažeidžiama kilių daigų šaknų sistema.

Atsodinimui kukurūzus galima imti iš kitų lizdų ar specialiai tam tikslui išaugintus.

Po retinimo kukurūzų tarpuelialiai purenami dar 2-3 kartus 5-6 centimetrų giliumu. Purenti reikia išilgal ir skersai lauko. Jei vasara lietinga, vietoje paskutinio purenimo kukurūzus naudinėti apkaupti.

Gera priemonė kukurūzų derliui padidinti yra papildomas trėšimas.

Papildomajam trėsimui naudojant azotines trąšas, geriausiajas atiduoti per du kartus: prieš pirmajį ir antrąjį tarpueilių purenimą. Trėšiant papildomai tik vieną kartą, trąšas reikia berti prieš antrajį purenimą.

Šrutomis trėsti geriausia daugiau kartų – prieš kiekvienu purenimą. Šrutas reikia atskiesti vandeniu, imant 1 dalį srutų 2 dalis vandens. 1 ha reikia 10 tonų tokio skiedinio.

Labai gerą efektą duoda organinių-mineralinių trąšų mišiniai. 1 hektarui reikia imti 3-6 tonas perpūvusio mėšlo ar šrutomis aplaistytų durpų, 2 centnerius miltinio superfosfato arba 2 centnerius fosforitmilčių, sumaišytų su 0,5 centnerio superfosfato. Rūgščiose dirvoose naudinga pridėti 3-5 centnerius kalkių. Mišinys išmaišomas ir išbarstomas lauke prieš antrajį kultivavimą.

Mastinio kukurūzų žydėjimo metu reikia juos dirbtini apdulkinti. Du žmonės, paėmę už galų virvę, elina abiem pasėlio ploto šonais ir traukia ją per žydinčias šluotes. Lulkinti reikia 2-3 kartus, darant 2-3 dienų protarpus. Dulkinimą reikia atlikti rytais, nukritus rasai. Papildomas dulkinimas žymiai padidina burbuolių derlingumą.

Labai pavojinga kukurūzams yra liga – kukurūzų kūlės. Todėl reikia atidžiai stebeti augalus ir, pastebėjus kūlėtus, juos tuoju išrovus išnešti iš lauko ir sunaikinti. Tik užtikrinę gerą kukurūzų pasėlių priežiūrą, kolūkiai galės išauginti aukštą jų derilių, sukaupę pakankamai pašaro gyvulliams. Todėl dabar kukurūzų auginimo grandys turi nedelsdamos pasirūpinti inventoriumi, reikalingu kaukimui, trąšomis. Gera darbo organizacija ir aukšta asmeninė kiekvieno grandies naudojimo atsakomybė už savo darbą užtikrins gerą kukurūzų priežiūrą, aukštą jų derilių.

O. Statulevičienė
Zarasų MTS agronomas

A. Surikovas

Pasikalbėjimai gamtos mokslų temomis

Kaip mokslininkai nustatė žemės amžių

Žmonės nuo seno ieškojo atskymo, kada ir kokių būbu atsirado pasaulis. Religiros požiūriu, pasaulis buvo sukurtas dievo iš nieko per 6 dienas iš egzistuoja apie 7 tūkstančius metų. Bažnyčia atkakliai prisaikė šios biblînės pasakos, siekdama sulaikyti tikrojo mokslo ir švietimo vystymąsi. Tiktai pasiaukojamas ir atkaklus daugelio kartų mokslininkų darbas įgalino išaiškinti Žemės kilmę ir atsiradimo laiką.

Kai mokslininkai pradėjo tyrinėti Žemės paviršiaus struktūrą ir sugretinti savo stebėjimus, jie išsitikino, kad mūsų planeta—Žemė—ne vi suomet buvo tokia, kokia ji yra dabar. Mokslininkai įrodė, kad Žemės paviršius nepalaujamai kinta: kalnai ir lygumos, sausuma ir jūros pakeičia vienas kitą. Žemės pluta yra nuolatinio judėjimo būklėje. Daugelis uolienų palaipsniui susidarė iš jūrų nuosėdų. Tai pastvirtina tuo, kad ten surasti klauskutai ir jūros gyvūnų liekanos. Palygindami nuosėdinį sluoksnį storį su nuosėdų klojimosi i jūrų ir vandenynų dugnų greičiu, geologai nustatė, kokie mineraliniai sluoksniai susidarė anksčiau, kokie vėliau. Jie padarė išvadą, kad Žemė egzistuoja keletą milliardų metų.

Tačiau šis Žemės amžiaus nustatymo metodas yra netobulas. Tiktais prieito šimtmečio pabaigoje, po to, kai buvo atrasti radioaktívūs elementai ir iširtas jų skilimo procesas, susidarė galimybė nustatyti geologinius laiko tarpus tiesiog skaičiuojant metais. Mokslininkai atrado anksčiau nežinomą urano—sunkiausio Žemės cheminio elemento—savybę. Paaiškėjo, kad urano atomai yra nepastovus ir suskyla savaimingai, be išorinio poveikio. Šis radioaktivus skiliimas sukelia spinduliuavimą, ir uranas pavirsta kitu cheminiu elementu, taip pat nepastovi. Po eilės pakitimų iš urano susidaro paskutinis pastovus produktas—švinas.

Ši urano ypatybė suskilti buvo pavadinė radioaktivumu. Tolesni tyrimai parodė, kad, be urano, radioaktívūs taip pat yra sunkusis elementas toris ir kai kurie lengvesni elementai—rubidis, kalis, samaris ir kiti.

Mokslininkai priėjo išvados, kad radioaktívų elementų skilimas, kuris vyksta pastoviui greičiu, geologijoje gali būti laiko matu.

Visi radioaktívūs elementai galiausiai tampa pastoviais skiliuojant metais. Urano ir toris, pavyzdžiui, duoda šviną ir helij, kalis sudaro kalę ir argoną, rubidis pavirsta į stroncij ir t. t.

Zinant, kad patys sunkiausi elementai, esantieji žemės plutos sudėtyje, suskyla į lengvesnes medžiagas, galima apskaičiuoti jų egzistavimo

laiką. Pagal pastovių skilimo produkto tankaupą galima nustatyti laiką, kuris buvo tam reikalingas. Iš vieno urano gramo per milijonus metų susidaro 0,15 miligramo švino, iš vieno gramo torio — 0,045 miligramo švino.

Gilioje senovėje daugelis urano ir torio mineralų savo išsiskyrimo iš tirpalų metu arba sustingstant ištirpusiai uolienai savo sudėtyje neturėjo helio ir švino. Tačiau praėjo milijonai metų, ir radioaktívus skilimo rezultate iš urano ir torio išsiskyrė švinas. Lygindami, pavyzdžiui, urano ir švino kiekį mineralę, mokslininkai gali nustatyti laiką, praėjusį nuo mineralų išsiskyrimo iki mūsų dienų. Tai ir yra mineralo „amžius“.

Radioaktívinių amžiaus nustatymo metodai tyl mineralų, kurių yra žemės plutoje, leido nustatyti geologinių periodų laikotarpis pagal metus ir artėti prie Žemės amžiaus nustatymo.

Pasirodė, kad seniausia iš ištrūkų mineralų turi nemažiau kaip du—su puse milijardo metų. Galima padaryti išvadą, kad mūsų planeta Žemė egzistuoja dar daugiau laiko, nes radioaktívūs mineralai nepatenka ant Žemės gatavi, o susidaro ant Žemės vykstant tam tikriems geologiniams procesams.

Radioaktívinių mineralų amžiaus nustatymo metodai leidžia taip pat nustatyti ir pačios Žemės amžių. Tačiau tai yra žymiai sudėtingesnis uždavinys, kurio išsprendimas pareikalavo specialių medžiagos tyrimo metodų.

Naudojantis sudėtingais fizikos prietaisais—masės spektrografais buvo rasta, kad cheminių elementų susideda iš mišinio atomų, kurie skirtiasi pagal atominį svorį. Šitokie atomai, turintieji vienodus chemines savybes, tačiau skirtinges atominius svorius, vadinasi izotopai (t. y. užimantieji vieną ir tą pačią vietą). Mokslininkai nustatė, kad esantis Žemėje uranas susideda iš mišinio dviejų izotopų, kurių atominių svorai yra 238 ir 235.

Abu šie urano izotopai yra radioaktívūs, tačiau suskyla skirtingu greičiu ir sudaro įvairius švino izotopus.

Uranas 235 skyla žymiai greičiau, negu 238, todėl dabar jo yra 139 kartus mažiau. Šis santykis pastebimas visur—bet kurioje uolienoje arba mineralo, kuriuose yra urano. Kokie elementų persigrupavimai bevyktų Žemės gelmėse arba jos plutoje, abiejų urano izotopų atomai elgiasi vienodai.

Radioaktívūs Žemės elementai nuolat skyla ir iš naujo nesusidaro. Jeigu žemės medžiaga nebūtų buvusi anksčiau kitokiose sąlygose, kurioms esant galimas radioaktívų elementų susidarymas, tai jie būtu seniai dingę ir nebebuči Žemėje.

Neabejotina, kad Žemės medžiaga (materija) Žemės susidarymo kaip atskiro danguos kūno metu, buvo tokiose sąlygose, kurių nebuvo ant Žemės per visą geologijos istoriją. Ši Žemės išskyrimo i atskirą dangaus kūną laiką galima pavadinti Žemės amžiumi.

Remiantis paskutinių tyrinėjimų duomenimis galima tvirtinti, kad susidarant uranui abiejų jo izotopų atomai atsirado maždaug tokiu pat kiekiiu. Todėl žinant abiejų urano izotopų skilimo greitį, galima apskaičiuoti, kiek laiko reikėjo tam, kad urano — 235 būtų 139 kartus mažiau, negu urano — 238. Pasirodo, kad urano ir aplamai Žemės medžiagos amžius yra 5—7 milijardai metų.

Jei mes kalbame, kad mokslininkų nustatytas elementų amžius yra 5—7 milijardai metų, tai galimas dalykas, kad Žemės susidarymo laikas yra maždaug tokis pat, kaip Žemės medžiagos susidarymo laikas.

Reikia ypatingai pabrėžti, kad pati materija—medžiaga, iš kurios susideda Žemė, niekieno nesukurta ir egzistuoja amžinai. Mes galime nustatyti tik konkrečių Žemės nuolatinio vystymosi etapų laiką arba amžių. Geologiniu Žemės vystymosi etapu va dinamas laikas, skiriantis tą periodą nuo mūsų dienų, kada Žemė maždaug įgavo tą temperatūrą ir apimtį, kokie jai būdingi dabar. Šiamerioje Žemės paviršiuje atsirado jūros, vandenynai, prasidėjo nuosėdiniai uolienų susidarymo procesas. Daugankstesnis mūsų planetos atsiraismo laikas vadinas astronominiu. Akademikas O. J. Šmitas, remdamasis savo aistra Žemės kilmės teorija, priėjo išvadą, kad jos bendras amžius yra apie septynis milijardus metų. Šis skaičius gerai atitinka Žemės platos amžių. Juk viršutinės dangos amžius ir turi būti mažesnis už Žemės amžių visumoje.

Žemės amžiaus nustatymo problema priklauso prie stambiausių teorinių problemų, kurios sudaro šiuolaikinio gamtos mokslo pagrindą. Mokslininkai pagrįstas šio klausimo sprendimais turi didžiulę reikšmę geofizikai, geologijai, materialistiniam mokymui apie gyvybės atsiraidimą ir vystymąsi Žemėje. Mūsų planetos amžiaus žinojimas vaidina svarbų vaidmenį materialistiniu mokymu apie pasaulio kilmę tolesniams vystymui. Ir Žemės amžius, ir Žemės medžiagos amžius, ir meteority amžius rodo, kad mus supančio pasaulio dėsningumų tyrinėjimas sugriauna antimokslinės religinės pažiūras ir patvirtina dangaus kūnų vystymosi mūsų visatoje materialistine teoriją.

Prof. V. Baranovas

Gydytojo patarimai

Apsaugokite vaikus nuo viduriavimo

Maži vaikai gana dažnai organizmą. Sekite, kad nebūtų užterštas ruošiamas jam maistas. Prieš kiekvieną maitinimą reikia būtinai nuplauti savo ir vaiko rankas, reikia švariai laikyti žaislus ir visus daiktus, kuriuos vaikas liečia, palaikyti švarą bute.

Nereikia pratinti vaiką prie tuščio žinduko. Bet jeigu jis jau prie to pripratintas, žinduką reikia virinti 2—3 kartus į dieną ir laikyti uždarame inde, o prieš naudojimą aplauti jį virintu vandeniu.

Nupirkta turguje pieną reikia būtinai užvirinti ir tik po to duoti vaikui, nes virinimas sunaikina žarnų mikrobų, kurie patenka į pieną melžimo metu.

Uogas, vaisius ir daržoves prieš vartojimą gerai nuplauti ir perpliti verdančiu vandeniu. Girdyti vaiką tik virintu vandeniu.

Vasaros metu reikia sisteminai kovoti su musēmis—užkrečiamų ligų, pirmiausia skrandžio-žarnų ligų, išnešiotojais.

Kai kurios nepalankios išorinės sąlygos taip pat gali būti susirgimo priežastimi. Kūdikio vyniojimas, perdidelis šildymas irgi kartais gali sukelti jam skrandžio-žarnų ligas (dispepsiją). Jeigu kūdikis ilgesnį laiką laikomas saulėje arba tvankiamė kambaryste, perdaug vynojamas, jam sulinka virškinimas. Todėl negalima ilgai laikyti kūdikį saulės kaitroje, jį reikia lengvai rengti. Karščių metu tarp žindymų krūtimi reikia duoti kūdikiui gerti po 2—3 arbatinius šaukštelius ataušinto virinto vandens, bet jokiu būdu ne pieno. Reikia atminti, kad pienas yra vakuui maistas, ir jo reikia duoti nustatomis valandomis ir neperdirbeli kiekį.

Pasirodžius pirmieji skrandžio-žarnų susirgimo požymiams (vémimas, viduriavimas, apetito netekimas), reikia tuoju kreiptis pas gydytoją. Kaip lengva beatrodytų liga, ji gali pereiti į sunkią formą, laiku nepradėjus jos gydyti.

L. Gurdova
vaikų gydytoja

Redaktorius
L. RUDASEVSKIS

Priimama prenumerata
rajoniniams laikraščiui

„Pergalė“

1955 metų antrajam pusmečiui
Laikraštis išeina 3 kartus per savaitę

Prenumeratos kaina:

1 mėn.	— 1,95 rb.
3 mėn.	— 5,85 rb.
6 mėn.	— 11,70 rb.

Prenumerata priima ryšių iš „Sąjunginės Spaudos“ skyrių bei agentūros, visuomeniniai spaudos platintojai, kolūkių laikininkai ir apylinkių Tarybų sekretoriai.